**Středa 7. července 2021**

P9_TA(2021)0338

# Dopad mořských větrných elektráren a ostatních systémů výroby energie z obnovitelných zdrojů na odvětví rybolovu

**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. července 2021 o dopadu mořských větrných elektráren a ostatních systémů výroby energie z obnovitelných zdrojů na odvětví rybolovu (2019/2158(INI))**

(2022/C 99/10)

*Evropský parlament*,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),

— s ohledem na strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, kterou představila Komise ve svém sdělení ze dne 20. května 2020 nazvaném „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života“ (COM(2020)0380),

— s ohledem na doporučení Komise z května 2020 týkající se pozitivních interakcí mezi větrnými elektrárnami v mořích a rybolovem,

— s ohledem na zprávu o modré ekonomice z roku 2020, kterou vydala Komise dne 11. června 2020,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 17. září 2020 nazvané „Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů“ (COM(2020)0562),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. listopadu 2020 nazvané „Strategie EU pro využití potenciálu obnovitelné energie na moři pro klimaticky neutrální budoucnost“ (COM(2020)0741),

— s ohledem na směrnici Evropského Parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) ([1]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU ze dne 23. července 2014, kterou se stanoví rámec pro územní plánování námořních prostor ([2]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů ([3]),

— s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran (COP21) Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) v Paříži (Pařížská dohoda),

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. ledna 2018 o mezinárodní správě oceánů: agendě pro budoucnost našich oceánů v souvislosti s cíli udržitelného rozvoje pro rok 2030 ([4]),

— s ohledem na mapovací služby „EMODnet Human Activities Vessels Density Mapping – Service, 2019“ a „Offshore Renewable Energy Developments – 2018“ systému pro správu údajů a informací OSPAR,

— s ohledem na doporučení poradního sboru pro Severní moře ze dne 28. prosince 2020 týkající se vzájemného působení rozvoje větrných elektráren na moři a rybolovu,

— s ohledem na svůj postoj přijatý v prvním čtení dne 24. června 2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a (EU) 2018/1999 (evropský právní rámec pro klima) ([5]),

([1]) Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19.
([2]) Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 135.
([3]) Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82.
([4]) Úř. věst. C 458, 19.12.2018, s. 9.
([5]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0309.

— s ohledem na studii ze dne 12. listopadu 2020 o dopadu využívání větrné energie na moři a jiných mořských obnovitelných zdrojů na evropský rybolov, kterou si vyžádal Výbor pro rybolov (PECH),

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A9-0184/2021),

A. vzhledem k tomu, že EU usiluje o dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 v souladu s cíli Zelené dohody; vzhledem k tomu, že Komise navrhla cíl snížení emisí skleníkových plynů alespoň o 55 % do roku 2030, zatímco Parlament požaduje snížení emisí skleníkových plynů o 60 % do roku 2030; vzhledem k tomu, že energie z obnovitelných zdrojů na moři je jednou z možností, které si členské státy mohou zvolit pro dosažení tohoto cíle; vzhledem k tomu, že tato energie by měla hrát při dosahování těchto cílů klíčovou úlohu prostřednictvím integrovaného přístupu zohledňujícího tři pilíře udržitelnosti;

B. vzhledem k tomu, že podle Smluv má EU odpovědnost za zajištění bezpečnosti dodávek a členské státy jsou odpovědné za stanovení struktury svých dodávek energie a za výběr energetických zdrojů při současném dodržování cílů EU v oblasti energetické neutrality do roku 2050;

C. vzhledem k tomu, že podle odhadů Komise bude 30 % poptávky EU po elektřině v roce 2050 uspokojeno energií z mořských větrných parků, což odpovídá zvýšení ze současné kapacity mořských větrných elektráren v EU-27 ve výši 12 GW na cíl 300 GW do roku 2050; vzhledem k tomu, že podle odhadů Komise dosáhne poptávka po energii z oceánů do roku 2050 40 GW;

D. vzhledem k tomu, že podle článku 194 Smlouvy o fungování EU (SFEU) má politika v oblasti energetiky zajistit fungování trhu s energií a bezpečnost dodávek energie, podporovat energetickou účinnost, úspory energie a rozvoj nových a obnovitelných zdrojů energie a podporovat propojení energetických sítí; vzhledem k tomu, že stanovení skladby zdrojů energie členských států zůstává v pravomoci členských států, a proto je skladba zdrojů energie velmi různorodá;

E. vzhledem k tomu, že Severní moře (Severní moře, Baltské moře a severovýchodní Atlantik) tvoří více než 85 % veškeré pobřežní větrné kapacity ve vodách EU-27;

F. vzhledem k tomu, že zeměpisné charakteristiky členských států a evropských mořských oblastí se v rámci EU značně liší; vzhledem k tomu, že rozvoj mořských větrných elektráren a dalších systémů obnovitelné energie se v současnosti koncentruje v Severním moři a Baltském moři, kde jsou podmínky příznivější; vzhledem k tomu, že v budoucnu bude možnost nebo potřeba vytvořit nebo zvýšit velikost nebo kapacitu zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů na moři v každé pánvi a v každém členském státě velmi odlišná;

G. vzhledem k tomu, že v dohodě o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím bylo dohodnuto, že rybářská plavidla EU budou mít i nadále reciproční přístup do vod Spojeného království, a budou proto i nadále sdílet evropský námořní prostor, který v současnosti zahrnuje 110 větrných mořských parků s více než 5 000 větrnými turbínami;

H. vzhledem k tomu, že dodávky větrné energie mohou být v důsledku měnících se povětrnostních podmínek nepravidelné a nestabilní;

I. vzhledem k tomu, že možnosti skladování větrné energie jsou stále velmi omezené;

J. vzhledem k tomu, že další obnovitelné zdroje energie na moři, jako jsou technologie využívající energii z mořských vln, přílivu a tepla, plovoucí fotovoltaická zařízení a využívání řas k výrobě biopaliv, hrají ve strategii Komise v oblasti energie z obnovitelných zdrojů na moři důležitou úlohu, ačkoli v současné době nejsou v provozu žádná rozsáhlá zařízení využívající takové technologie; vzhledem k tomu, že mohou přispět k dosažení klimatické neutrality a posílení vedoucího postavení Evropy a vytvářet nová pracovní místa; vzhledem k tomu, že je nezbytné pokračovat ve výzkumu a inovacích, neboť jiné obnovitelné zdroje energie na moři by v některých oblastech mohly být slibnější a vhodnější a měly menší dopad na rybolovné činnosti, rybí populace a mořské prostředí;

**Středa 7. července 2021**

K. vzhledem k tomu, že průměrný životní cyklus větrných turbín na moři činí 25 až 30 let; vzhledem k tomu, že dosud bylo vyřazeno z provozu jen velmi málo turbín a recyklace je stále velmi složitá, přičemž se recykluje 85–90 % demontované větrné turbíny; vzhledem k tomu, že pro posouzení dopadů na další činnosti, jako je rybolov, a na místní komunity a ekosystémy na konci projektu je nezbytná dlouhodobá vize založená na oběhovém hospodářství a přístupu zohledňujícím životní cyklus; vzhledem k tomu, že ekodesign prostřednictvím využití konkrétních materiálů a koncepce infrastruktury může podpořit rozvoj místní biologické rozmanitosti; vzhledem k tomu, že metody recyklace nebo udržování infrastruktury jako umělých útesů musí být posouzeny v rané fázi koncepce projektu;

L. vzhledem k tomu, že nákladově a prostorově nejefektivnějším způsobem, jak dosáhnout cíle pro kapacitu v pobřežních vodách do roku 2050, by bylo mnohostranné využívání téhož námořního prostoru různými odvětvími, a to zvážením přístupu založeného na vedlejších přínosech, podle něhož by každá činnost měla prospěch z druhé činnosti, neboť společné využívání činností může být pozitivní z hlediska životního prostředí a sociálně-ekonomických přínosů;

M. vzhledem k tomu, že rostoucí konkurence různých způsobů využití námořního prostoru často přehlíží tradiční využívání s jasnou historickou, kulturní, sociální a hospodářskou hodnotou, jako je rybolov;

N. vzhledem k tomu, že směrnice o územním plánování námořních prostor stanoví, že členské státy musí brát na zřetel interakce jednotlivých činností a využití, jako je akvakultura, rybolov a zařízení a infrastruktury pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, jakož i podmořské kabely, a prosazovat společnou existenci příslušných činností a uplatňovat ekosystémový přístup;

O. vzhledem k tomu, že by se členské státy měly prostřednictvím svých územních plánů námořních prostor snažit přispívat k udržitelnému rozvoji energetiky na moři, námořní dopravy, rybolovu a akvakultury, jakož i k zachování, ochraně a zlepšování životního prostředí včetně odolnosti vůči dopadům změny klimatu; vzhledem k tomu, že je třeba v této souvislosti věnovat zvláštní pozornost zájmům rybolovu a akvakultury a neměly by být opomíjeny, neboť členské státy pokračují ve své práci a následných revizích vnitrostátních územních plánů námořních prostor;

P. vzhledem k tomu, že návrh strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti předložený Komisí stanoví, že „EU bude upřednostňovat řešení, jako je například energie oceánů, větrná energie, což rovněž umožňuje obnovu rybích populací“, zatímco nedávná studie zveřejněná generálním ředitelstvím pro vnitřní politiky ([6]) ukazuje, že „potenciální přínosy pro rybolov vyplývající ze zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů na moři nejsou dobře pochopeny a zatím neexistují empirické důkazy“;

Q. vzhledem k tomu, že Komise ve svém sdělení nazvaném „Strategie EU pro využití potenciálu obnovitelné energie na moři pro klimaticky neutrální budoucnost“ vyzvala orgány veřejné správy, aby v dlouhodobém horizontu a s dostatečným předstihem plánovaly rozvoj obnovitelné energie na moři, posoudily jeho environmentální, sociální a ekonomickou udržitelnost, zajistily koexistenci s jinými činnostmi, jako je rybolov a akvakultura, a zajistily, aby veřejnost plánovaný rozvoj akceptovala;

R. vzhledem k tomu, že rybolov má relativně malý dopad na HDP; vzhledem k tomu, že má zásadní význam pro rybářské komunity v mnoha členských státech;

S. vzhledem k tomu, že přibližně 80 % všech rybářských plavidel v EU jsou malá plavidla, přičemž většina z nich jsou rodinné podniky, které se předávají z generace na generaci a působí především v pobřežních vodách;

T. vzhledem k tomu, že kumulace současného a budoucího rozvoje obnovitelných zdrojů energie na moři má největší dopad na rybolovné činnosti zaměřené na druhy žijící při dně a korýše;

U. vzhledem k tomu, že využívání energie z moře při současném zajištění ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje rybolovu a jiných hospodářských činností vyžaduje společné plánování a důkladné posouzení kumulativních dopadů, včetně sociálně-ekonomických dopadů;

([6]) Studie „Dopad využívání větrné energie na moři a dalších mořských obnovitelných zdrojů na evropský rybolov“, Evropský parlament, generální ředitelství pro vnitřní politiky, tematická sekce B – Strukturální politika a politika soudržnosti, 12. listopadu 2020.

V. vzhledem k tomu, že je zapotřebí dalšího výzkumu účinků mořských větrných parků a jiných systémů výroby obnovitelné energie na moři na mořské prostředí a rybolovné zdroje;

W. vzhledem k tomu, že Parlament trvá na tom, že cílem Unie v oblasti klimatu do roku 2030 musí být snížení emisí skleníkových plynů v celém hospodářství o 60 % ve srovnání s rokem 1990;

X. vzhledem k tomu, že je třeba prozkoumat mořské větrné zdroje EU a podporovat projekty v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů způsobem, který je slučitelný s jiným využíváním námořního prostoru, zejména s rybolovem, přičemž je třeba usilovat o součinnost a chránit biologickou rozmanitost;

Y. vzhledem k tomu, že sledování a empirická analýza rybolovných postupů před výstavbou mořských větrných parků, během ní a po ní jsou důležité pro lepší pochopení koexistence;

Z. vzhledem k tomu, že základy zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů na moři by mohly přilákat mořskou faunu i floru a mohly by fungovat jako umělý korálový útes;

AA. vzhledem k tomu, že Mezinárodní hydrografická organizace (IHO) doporučuje vyhnout se rybolovným činnostem v minimální vzdálenosti 0,25 námořních mil (463 metrů) na obou stranách podmořského kabelu, aby se minimalizovala rizika;

1. zdůrazňuje, že je třeba zabránit možnému dlouhodobému negativnímu dopadu větrných turbín na určité ekosystémy, rybí populace a biologickou rozmanitost, a v důsledku toho na rybolov jako celek; zdůrazňuje, že k jejich rozvoji je potřebný přístup zohledňující životní cyklus, a to od výstavby přes provoz až po vyřazení z provozu, a proto je důležité vypracovat důkladné a podrobné studie pro posouzení dopadů stávajících větrných turbín na moři;

2. zdůrazňuje, že energie z obnovitelných zdrojů na moři by měla být využívána tak, aby vytvářela možnosti pro další činnosti prostřednictvím přístupu založeného na dalších environmentálních, sociálních a ekonomických přínosech se zajištěním přínosů pro rybáře a místní komunity;

3. varuje, že energie z obnovitelných zdrojů na moři bude udržitelná pouze tehdy, nebude-li mít negativní dopad na životní prostředí a hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zejména v regionech závislých na rybolovu;

4. je znepokojen nedostatečným výzkumem týkajícím se vyřazování větrných turbín na moři z provozu a dopadů vyřazování z provozu na životní prostředí;

5. opětovně potvrzuje, že rozhodnutí o vnitrostátní skladbě zdrojů energie a technologiích zůstává v pravomoci členského státu;

6. zdůrazňuje, že obnovitelné zdroje energie a energetická účinnost patří k hlavním hnacím silám pro dosažení ekonomiky s nulovými emisemi; zdůrazňuje, že má-li být splněn cíl v oblasti energie z obnovitelných zdrojů do roku 2030, je třeba odpovídajícím způsobem zvýšit kapacitu infrastruktury pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů na moři;

7. zdůrazňuje významný potenciál vodíku z obnovitelných zdrojů, a to i z větrné a solární energie, pro dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality;

8. zdůrazňuje, že plovoucí větrné parky lze zakládat v hlubokých vodách, což rozšiřuje zónu výnosného rozvoje větrné energie a zároveň snižuje jejich viditelnost z pobřeží; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby podporovaly rozvoj a komercializaci udržitelné plovoucí větrné technologie na moři, která dále snižuje dopad na rybolov;

9. zdůrazňuje, že je třeba minimalizovat riziko vyvolané rozsáhlým zaváděním mořských větrných parků pro fyzické fungování podmořské pánve, zejména pro mořské a vzdušné proudy, což by mohlo způsobit promíchání stratifikovaného vodního sloupce a následně ovlivňovat koloběh živin, tvorbu vln, výšku přílivu a přemisťování sedimentů na dně, a že tyto účinky je třeba důkladně monitorovat, přičemž infrazvukový hluk z rotujících lopatek by mohl odhánět ryby i mořské savce od mořských větrných parků, a v důsledku elektromagnetických polí z podmořských kabelů a podmořského hluku během budování pilotů by mohlo dojít k závažným nepříznivým dopadům na korýše a mořský život; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba dále rozvíjet a zkoumat způsoby, jak těmto negativním dopadům předcházet a jak je zmírnit;

10. bere na vědomí význam uplatňování osvědčených postupů z hlediska minimalizace narušení a zmírňování škod na ekosystémech ve fázi plánování, provozu a vyřazování z provozu na moři;

11. domnívá se, že zavádění jednotek na výrobu energie z obnovitelných zdrojů na moři musí být začleněno do rozvojových strategií a strategie energetické suverenity jednotlivých států a reagovat na ně, přičemž musí být v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu;

12. zdůrazňuje, že je důležité zohlednit morfologické a zeměpisné charakteristiky oblastí, v nichž se mají zřídit větrné mořské parky;

13. zastává názor, že rozhodnutí o zavedení infrastruktury na výrobu energie z obnovitelných zdrojů na moři by měla být založena na nejlepších vědeckých poznatcích o souvisejících dopadech a měla by zapojit všechny zúčastněné strany do využívání příslušných oblastí, zejména přidružené rybářské komunity a jejich organizace;

14. zdůrazňuje, že je třeba prozkoumat možné dopady systémů výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, například účinků umělého útesu, na život v mořích a rybolov, které by mohly být omezeny na provozní fázi, a přezkoumat, jak by bylo možné provést vyřazení z provozu takovým způsobem, aby přínosy nebyly jen dočasné; zdůrazňuje, že v případě vyřazení mořských větrných parků z provozu musí být tato místa ponechána ve stavu, který umožňuje rybolovné činnosti, pokud byly povoleny před výstavbou nebo během provozu, a který chrání a respektuje životní prostředí;

15. poukazuje na to, že při využívání mořských větrných parků je třeba zohlednit charakteristické rysy mořského dna, aby se nevybudovala infrastruktura na místech, kde by hrozilo narušení místního přirozeného prostředí a ekosystému;

16. navrhuje posoudit kombinaci a integraci mořských větrných parků v chráněných mořských oblastech z hlediska jasně definovaných cílů v oblasti ochrany přírodních stanovišť a biologické rozmanitosti, včetně cílů týkajících se rybolovných zdrojů; zdůrazňuje, že v těchto chráněných mořských oblastech by měly být zřízeny řídící výbory, aby se dosáhlo lepší koexistence činností, a že je třeba schválit příslušný orgán odpovědný za chráněné mořské oblasti;

17. zdůrazňuje, že pokud je to možné, měly by být mořské větrné parky umístěny do oblastí, kde rybolov není povolen, aby se minimalizovaly negativní dopady na odvětví rybolovu;

18. konstatuje, že mořské větrné parky mohou mít dopad na rybolov tím, že změní prostorové rozšíření a množství komerčně lovených mořských druhů, jakož i z důvodu jejich uzávěry z bezpečnostních důvodů nebo vynucení změny rybolovné činnosti nebo metody, například z aktivního na pasivní způsob rybolovu;

19. trvá na navázání dialogu a spolupráce s rybáři v rané fázi tohoto procesu; zdůrazňuje, že je třeba zohlednit místní ekosystémy a zvláštnosti místní komunity; zdůrazňuje, že je třeba poskytnout rybářům řádnou kompenzaci, pokud zřízení mořských větrných parků ovlivní jejich činnost;

20. bere na vědomí skutečnost, že ve sdělení Komise o strategii biologické rozmanitosti do roku 2030 se uvádí, že „EU bude upřednostňovat řešení, jako je například energie oceánů, větrná energie, což rovněž umožňuje obnovu rybích populací…“ a že se zvažuje možnost kombinace mořských větrných parků a chráněných oblastí;

21. zdůrazňuje, že environmentální, sociální a hospodářský dopad mořských větrných parků závisí na specifických podmínkách lokality, ekosystémech a lidské činnosti a že spolupráce zúčastněných stran při navrhování, provádění a řízení mořských větrných parků je klíčem k řešení otázek společného zájmu;

22. konstatuje, že instalací těchto jednotek na výrobu energie z obnovitelných zdrojů na moři mohou být postižena odvětví drobného, pobřežního a tradičního rybolovu, a to vzhledem k jejich relativní blízkosti k pobřeží;

23. zdůrazňuje, že v případě přemístění budou obzvláště postiženy drobní a pobřežní rybáři, protože nemusí mít možnost přesouvat se na loviště mimo pole nebo změnit způsob rybolovu, zejména pokud se mořské větrné parky nacházejí v teritoriálních vodách (12 námořních mil od pobřeží); požaduje v krajním případě poskytnutí přiměřené náhrady;

24. zdůrazňuje, že je třeba usnadnit přístup k pojištění pro rybářská plavidla působící v oblastech s mořskými větrnými parky nebo plavící se přes tyto oblasti, protože to je v současnosti velmi problematické vzhledem k nedostatečné výši odškodnění v pojistných smlouvách pro rybářská plavidla;

25. poukazuje na to, že jakékoli omezení přístupu k tradičním rybolovným revírům má přímý dopad na obživu rybářů z různých pobřežních členských států EU a na závislá pracovní místa na pevnině; zdůrazňuje proto, že v případě potřeby by jako poslední možnost měla být poskytnuta odpovídající kompenzace; poukazuje dále na to, že omezení přístupu by mohlo ohrozit odpovědné a udržitelné zajišťování potravin;

26. vyzývá členské státy, aby v souladu s ustanoveními územního plánování mořských oblastí určily konkrétní historická a tradiční loviště místních rybářů jako oblasti, které mají zůstat bez výroby obnovitelné energie na moři;

27. zdůrazňuje, že analýza překrývání oblastí výroby obnovitelné energie na moři a rybolovu naznačuje, že v některých evropských mořských oblastech dojde v nadcházejících letech k prudkému nárůstu potenciálu prostorových konfliktů; v této souvislosti zdůrazňuje potřebu včasného územního plánování, které zahrne všechny příslušné zúčastněné strany, pokud jde o umístění a rozmístění mořských větrných parků; požaduje zajištění efektivní účasti a dialogu a vytvoření sítí v rané fázi s cílem omezit konflikty a předcházet jim;

28. zdůrazňuje, že v současné době existuje několik příkladů spolupráce (aktivního nebo pasivního) rybolovu v oblastech mořských větrných parků; zdůrazňuje, že přístupy založené na spolupráci při zavádění mořských větrných parků s cílem spojit je s jinými způsoby využití mohou snížit potenciální dopad na rybolov, posílit vztah mezi různými zapojenými odvětvími a umožnit jim výhodnou spolupráci;

29. uznává potenciál akvakultury a produkce mořských řas, jakož i pasivního rybolovu v oblastech s mořskými větrnými parky; zdůrazňuje však, že pro posouzení jejich ekologického dopadu a ekonomického potenciálu je zapotřebí dalšího výzkumu;

30. je znepokojen skutečností, že bez ohledu na zákazy a omezení rybolovných činností se rybáři obvykle rybolovu v oblastech s mořskými větrnými parky vyhýbají, i když je do nich přístup povolen, a to z důvodu rizika náhodné škody, zachycení nebo ztráty lovných zařízení, a že v důsledku toho je obava z možného vyvození odpovědnosti zdrojem obav, které brání koexistenci;

31. zdůrazňuje, že skladba zdrojů energie nejvzdálenějších regionů a ostrovů je vysoce závislá na dovozu fosilních paliv, a to navzdory místním charakteristikám, které vytvářejí příznivé prostředí pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby věnovaly zvláštní pozornost rozvoji energie z obnovitelných zdrojů na moři na těchto územích a vyčlenily na ni zvláštní finanční prostředky s cílem minimalizovat závislost na fosilních palivech;

32. uznává potenciál plovoucích větrných elektráren na moři, které vytvářejí příležitosti pro zařízení v oblastech s hlubokými vodami a zahrnují větší vzdálenost od pobřeží, menší vizuální dopad a menší prostorové překrývání s rybolovnými oblastmi;

33. zdůrazňuje, že vyřazování větrných turbín na moři z provozu nesmí mít trvalé dopady na životní prostředí ani představovat bezpečnostní rizika pro rybářská plavidla z důvodu ponechání zbývající infrastruktury pod mořským dnem; kromě toho poukazuje na to, že by měly být dále rozvíjeny metody recyklace, aby se snížily dopady na životní prostředí; domnívá se, že je nezbytné zajistit, aby byly mořské větrné parky budovány pouze tehdy, bude-li uplatňován integrovaný přístup k procesům životního cyklu větrných elektráren na moři, což znamená, že od počátku je jasné, jak lze větrné elektrárny na moři navrhovat, budovat, využívat, vyřadit z provozu a recyklovat udržitelným způsobem; zdůrazňuje dále, že strategie vyřazování z provozu, které předpokládají alternativní budoucí využití nebo odstranění konstrukcí, musí být od samého počátku začleněny do projektových a instalačních plánů a že je třeba zvážit dlouhodobý udržitelný dopad s cílem dodržovat zásady oběhového hospodářství;

34. naléhavě vyzývá k vytvoření mezinárodní normy, která vymezí způsob vyřazování turbín z provozu, poskytne komplexní přehled pravidel a předpisů týkajících se vyřazování z provozu a bude v souladu se zásadami oběhového hospodářství;

35. zdůrazňuje, že by měla být zavedena finanční opatření na pokrytí dlouhodobých rizik vyplývajících z opuštěné pobřežní infrastruktury, která by mohla být odstraněna kvůli bezpečnému návratu rybolovu;

36. zdůrazňuje, že jakákoli infrastruktura pod mořským dnem, která zůstane na místě, by měla být náležitě monitorována;

37. zdůrazňuje, že v nedávných empirických studiích chybí posouzení hospodářských, sociálně-ekonomických a sociálně-kulturních dopadů obnovitelných zdrojů energie na moři na rybolov; naléhavě proto vyzývá Komisi, aby kromě zkoumání dopadů na životní prostředí provedla další výzkum s cílem posoudit možné negativní hospodářské a sociální dopady investic do obnovitelných zdrojů energie na moři na rybolov a určit vhodné způsoby, jak tyto negativní dopady překonat;

38. zdůrazňuje, že jsou potřebné standardizované monitorovací programy a harmonizace údajů o intenzitě rybolovu, aby bylo možné provést kumulativní posouzení ekologických, sociálně-ekonomických i environmentálních dopadů růstu výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři a že je třeba zlepšit kompatibilitu a srovnatelnost příslušných údajů;

39. navrhuje, aby členské státy posílily koordinaci v oblasti výzkumu mořských větrných parků s cílem usnadnit shromažďování a výměnu výsledků výzkumu a údajů, jakož i výměnu osvědčených postupů; připomíná, že větrná energie na moři je jednou z nejpokročilejších technologií, ale že i jiné systémy výroby obnovitelné energie na moři mohou být slibné a v určitých případech vhodnější, například v některých oblastech, v nichž probíhá rybolov, a proto mají méně škodlivý dopad na hospodářské, sociální a environmentální aspekty; zdůrazňuje v tomto ohledu význam posílení investic do výzkumu a vývoje;

40. vyzývá Komisi a členské státy, aby zlepšily přeshraniční spolupráci v oblasti územního plánování námořních prostor, a to i se Spojeným královstvím, největším výrobcem větrné energie na moři v Evropě, s cílem nalézt řešení společných problémů, integrovat elektrická propojení a poučit se z osvědčených postupů;

41. konstatuje, že územní plánování námořních prostor musí hrát klíčovou úlohu tím, že bude rozlišovat každou mořskou oblast na základě jejích charakteristik, a musí klást větší důraz na posouzení dosažení možností společného umístění a víceúčelového využívání mořských větrných parků, což je nanejvýš důležité pro dosažení situace výhodné pro udržitelný rybolov, akvakulturu i pro odvětví výroby energie na moři a pro účinné zapojení rybolovu do rozhodovacího procesu – na rozdíl od příliš neurčitých pojmů „konzultace“ a „pozorovatelů“ –, plnění přijatých závazků a předchozí řešení konfliktů týkajících se užívání;

42. vyzývá členské státy, aby jako příslušné orgány pro územní plánování námořních prostor a v souvislosti s jejich pokračující prací a následnými revizemi svých vnitrostátních územních plánů námořních prostor vzaly v úvahu potřebu zajistit, aby se zabránilo negativním dopadům mořských větrných elektráren na rybolov, a aby byly proto umisťovány mimo rybolovných revírů;

43. podporuje uplatňování ekosystémového přístupu v územním plánování námořních prostor s cílem poskytnout systémový rámec pro pochopení a řízení mořských ekosystémů a jejich interakci se sociálně-ekonomickými činnostmi;

44. zdůrazňuje význam komunitních systémů výroby energie, které pobřežním komunitám a družstvům, včetně rybářů, umožňují vyrábět vlastní elektřinu a zisk znovu investovat do komunity;

45. zdůrazňuje, že by mořské větrné parky měly být budovány pouze tehdy, bude-li v souladu s cíli modré ekonomiky a Zelené dohody pro Evropu zaručeno vyloučení negativních environmentálních a ekologických dopadů, jakož i hospodářských, sociálně-ekonomických a sociálně-kulturních dopadů na rybáře a producenty v oblasti akvakultury;

46. naléhavě vyzývá členské státy, aby při stanovování skladby zdrojů energie zohlednily dopad energie vyráběné z obnovitelných zdrojů na moři na mořské ekosystémy a rybolov;

47. naléhavě vyzývá členské státy, aby rovněž pokračovaly v práci na rozvoji a využívání jiných forem energie z obnovitelných zdrojů;

48. vyzývá Komisi, aby provedla posouzení dopadu s cílem zhodnotit očekávané hospodářské, sociální a environmentální důsledky výstavby mořských větrných parků tam, kde se pravděpodobně dostanou do konfliktu jak s odvětvím rybolovu, tak s udržitelností mořského života;

49. zdůrazňuje, že spolupráce mezi odvětvími působícími v mořském prostředí a příbřežní ekonomikou bude rovněž hnací silou spravedlivé transformace; vyzývá Komisi, aby posoudila iniciativy, které stimulují místní ekonomiky a hospodářské činnosti na moři, a nalezla synergie mezi odvětvími, které by mohly sloužit jako základ pro hospodářské oživení, které obstojí i v budoucnosti;

50. zdůrazňuje, že již existují příklady koexistence odvětví rybolovu a odvětví větrné energie na moři a že tyto zkušenosti by měly být využity k nalezení a sdílení nejlepších dostupných postupů pro celý životní cyklus mořské infrastruktury;

51. zdůrazňuje, že by zúčastněné strany měly mít právo podílet se na územním plánování námořních prostor a vyjadřovat se k němu;

52. zdůrazňuje, že včasné, spravedlivé, účinné a trvalé konzultace a zapojení zúčastněných stran, zejména rybářů a producentů v oblasti akvakultury, vypracování transparentních pokynů a vyplácení náhrad by mohly zmírnit potenciál konfliktu a vytvořit rovné podmínky pro rybolov a obnovitelné zdroje energie na moři;

53. vyzývá EU, aby v souladu s cíli Zelené dohody prosazovala a podporovala mořské větrné parky v rámci své vnější činnosti, zejména s třetími zeměmi, v nichž je přístup k energii nerovnoměrný a omezený;

54. zdůrazňuje, že pokud budou muset být přijata rozhodnutí dříve, než budou k dispozici požadované znalosti nebo informace, měla by se použít zásada předběžné opatrnosti v souladu s čl. 191 odst. 2 SFEU;

55. konstatuje, že by mohla být zapotřebí další opatření na úrovni EU včetně právních předpisů, jelikož z důkazů vyplývá, že územní plánování námořních prostor členskými státy nezaručuje spravedlivé zapojení rybářů a jiných zúčastněných stran ani případné kompenzace pro rybolov;

56. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že územní plány námořních prostor zaručí spravedlivé začlenění rybolovu, udržitelné pokračování jejich činností a budou spravedlivě odrážet oprávněné zájmy rybářů, sběračů měkkýšů a provozovatelů akvakultury;

57. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.